

E ki ana nga matauranga 'Kua tae mai te wa e tika ana kia whawha tahi a Nui Tireni nei i te matauranga kua horapa ki te ao mo runga i te mahi whakamomona ake i te whenua. Kei te marama ka taea te whaka nui ake i te hua o te whenua kia toru te nuinga ake i tona ahua inaianei tae atu ki te wha mo te kaha ki te whangai i te hipi i tetahi atu kararerehe ranei. Kei roto i te marama o te wawahi i te whenua ki roto i etahi patiki ririki, ka rite te whitiwhiti haere o te mahi me te whangai haere i nga tarutaru me te mahi i te whenua.

Te whakapai ake i te momo kararehe.

Ahakoia kua kitea te painga ake me te kahanga ake o te whenua ki te whangai i te kararehe, kua kitea hoki e te matauranga ka piki ano te weeti o nga "patawhetei" te 200 pauna weeti i te 12 marama o enei tau ka toru kua mahue ake nei ki te 400 pauna weeti te nui.

E maharatia ana hoki ka pera ano te kaha haere o te piki o te whakamomona kua o hipi, e rua te nuinga ake. Tetahi tino whakamomona pai i te whenua ko te rui maniuu ki runga karaihe. Ka piki nga weeti o nga wuuru, o nga kiko i runga i enei tu mahi whakapai. He mama noa te he o te whakahaere. Ko nga whenua kua mahia kua kitea ka puta mai he painga a ka mama te pera. Kei etahi whenua ano ka kitea tonutia atu te hauwaitu te titohea o te nganga o te whenua Kaore e tika enei tu whenua kia kiia kaore e puta mai he hua. I roto i enei ra o te matauranga kaore he whenua e kore te kitea he mea e taea ai te whakawhahua.

Te mahi tahutahu nei he mea e whakahetia ana tena notemea ko tetahi mea e kiia ana he 'humus' me tetahi mea e kiia ana he nitrogen i werangia e te ahi e tika ana hei whakakaha i te tipu o nga otaota o te whenua kua wera. Heoi te rongoa mo tera ko te whakatupu i etahi otaota kei roto aua mea e rua hei whakahoki ki roto i te oneone.

Mo nga whenua titohea he mea tika kia ruia ko nga karaihe e kaha ki te hukapapa ki te maroke ranei o te tau. Otira i enei ahua he mea tika kia riro ma tetahi tangata matau ki te whakaekeke kararehe tetahi wahi nui o te paamu e whakahaere.

Mo te mahi miraka kau e tika ana kia whaka matauria te ahua o nga 'patawhete' me nga miraka a tena kau a tena kau, a ko nga mea anake e tae ana ki te weeti pai e pupuri hei miraka. he pau noa no nga kai ma nga kau pai. Kei kona nga hua atahua e kitea ai o tena mahi miraka.

E pera ana ano nga momo hipi. Me ata titiro ki te ahua o te whenua he raorao me nunui nga hipi! Otira mehemea he tu-a-hiwihwi me tango i nga hipi mama. He pera ano hoki te kau ko etahi kaore i rite mo nga whenua kikino, maunga ngahere, rotoroto.

Ka pa tenei whakaupoko ki nga ahua mahi katoa hei arahi haere ki era aronga o nga mahi ahuwenua.